

Het antwoord van de bisschop

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel over Monnica's roep om hulp aan de bisschop om haar zoon terug te brengen bij het geloof. Augustinus is vervuld van de nieuwe ketterij, maar komt uiteindelijk tot bekering.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2010) Het antwoord van de bisschop. In: Aan de slag met Augustinus, Bronnen van inspiratie - deel 2 (pp. 60-61) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2010
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Vastlopen, hulp vragen, Monica

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 14 Het antwoord van de bisschop

Monnica, de moeder van Augustinus, was zeer intensief bezig haar zoon bij het katholieke geloof te brengen. Ze spande zich ervoor in en riep ook de hulp in van een bisschop om hem te overtuigen. Opvallend is dat de bisschop zegt dat dit nog niet het goede moment is. Augustinus is nog teveel vervuld van de nieuwe ketterij. Blijkbaar moest eerst een zekere ontzuivering ervaren worden, wilde hij vatbaar zijn voor argumenten.

Monnica blijft aanhouden bij de bisschop, totdat die haar tenslotte kregelig wegstuurt. Maar zijn beroemde uitspraak "een zoon van zulke tranen zal niet verloren gaan" is voort blijven leven. Monnica ziet dat als een hemelse boodschap dat haar zoon toch terug zal keren naar het aloude geloof. Haar verwachting is niet beschaamd geworden, want Augustinus is tot bekering gekomen en heeft een grote plaats mogen innemen in de kerk.

XII Het antwoord, dat Monnica van een bisschop ontving aangaande Augustinus' bekering

Nog een ander antwoord hebt Gij in die tussentijd gegeven, dat ik me herinner. Want veel ga ik voorbij, omdat ik me haast te komen tot datgene, wat ik inniger behoefte heb U te belijden en veel herinner ik me ook niet. Gij gaf haar dan een tweede antwoord door een van Uw priesters, een bisschop, opgevoed in Uw kerk en ervaren in Uw boeken. Toen de vrouw hem vroeg, dat hij zich zou verwaardigen met mij een samenspraak te hebben, mijn dwalingen te weerleggen en mij het kwade af te leren en het goede te leren - want zo vroeg ze wel aan mensen, die ze toevallig aantrof en die ze daartoe geschikt achtte - weigerde hij, ongetwijfeld verstandig, zoals ik later leerde inzien. Want hij antwoordde, dat ik nog ontoegankelijk was voor de leer, omdat ik nog te zeer vervuld was met die nieuwe ketterij en omdat ik door sommige netelige vragen reeds vele onervaren verontrust had, zoals zij zelf hem had verteld. "Maar," zo zei hij, "laat hem daar maar. Alleen: bid de Heere voor hem: hij zelf zal door te lezen wel vinden, wat zijn dwaling is en hoe groot zijn goddeloosheid." Tevens vertelde hij haar, dat ook hij als klein kind door zijn afgedoolde moeder overgegeven was aan de Manicheeërs en bijna al hun boeken niet slechts gelezen had, maar ook overgeschreven en dat het hem, zon-

der dat iemand het betoogde of hem trachtte te overtuigen, duidelijk geworden was, hoe verderfelijk die sekte was: dat hij haar dan ook ontvlucht was. En toen hij dat gezegd had en zij niet wilde berusten, maar aanhield met inniger beden en overvloedige tranen te smeken, dat hij mij zou willen ontmoeten en met mij redetwisten, zei hij, een weinig kregel: "Ga weg van mij, zo waar als gij leeft, is het onmogelijk, dat een zoon van zulke tranen verloren gaat?" Dikwijls vertelde ze mij, wanneer ze in onze gesprekken zich dit weer te binnen riep, dat ze deze woorden zo had ontvangen, alsof ze van de hemel tot haar geklonken hadden.

Vragen:

1. Monnica vraagt een bisschop om hulp om haar zoon terug te brengen bij het geloof. Wat is het voordeel als je iemand vraagt die je kan bijstaan? Heb je voorbeelden dat het ook in het onderwijs goed is als je iemand om hulp vraagt?
2. Je moet vaak eerst vastgelopen zijn, voordat je voor rede vatbaar bent. Is dat ook zo in het pedagogisch handelen van een leerkracht? Wat kun je daarmee als coach of mentor van bijvoorbeeld een stagiaire?
3. Is de uitspraak 'een zoon van zulke tranen kan niet verloren gaan' wel mogelijk? Tranen van een moeder zijn toch geen basis van bekering en geloof?
4. De uitspraak van de bisschop was kregelig gedaan, maar werd als een belofte opgevat. Ken je zelf ook voorbeelden in het onderwijs dat woorden ongedacht een heel andere lading kregen dan bedoeld was?
5. Wat leert ons de houding van Monnica over het vasthouden van (jonge) mensen bij het christelijk geloof? Welke concrete acties zijn er dan mogelijk?
6. Is het debat aangaan met mensen die niet (meer) geloven een opdracht voor het christelijk onderwijs?